

[Bertel Dahlgaard.]

af det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft får mig til at sige et par ord derom allerede nu.

Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft gjorde gældende, at det var en ren formalitet, om spørgsmålet vedrørende enhedskommandoen behandledes af rigsdagen — sådan som det radikale venstre straks stillede krav om —, thi gennem partimøderne, sagde han, vidste man, at der var et sikkert flertal derfor. Det ærede medlem betegner det virkelig som en formalitet, om en for landet vigtig handling forhandles her fra folketingets frie talerstol til orientering for den meningsdannelse i folket, som er al demokratis kærne! Det ærede medlem betegner det som en formalitet, om den enkelte rigsdagsmand overfor offentligheden ved sin stemme tager sit personlige ansvar. Det ærede medlem siger, at der i Danmarks svar er taget det fornødne forbehold med hensyn til rigsdagens grundlovmæssige rettigheder til sin tid. Er der virkelig nogen, der tror, at Danmarks rigsdag står frit i sin beslutning til sin tid, når den principielle tilslutning er sket? Selvfølgelig ikke. Det ved enhver! Det ærede medlem siger, at hvad der her gaves tilslutning til vedrørende enhedskommandoen, var en fuldkommen selvfølgelig konsekvens af Danmarks tiltræden af Atlantpagten i fjor. Det kan det ærede medlem ikke mene. Det ærede medlem behøver blot at tænke sig, hvilket indtryk det ville have gjort på befolkningen, hvis dette havde været kendt, da vi i fjor forhandlede om vor tiltræden af pagten her i tinget, og det ærede medlem ved, hvorledes dette her kom bag på os alle nu, også på det ærede medlem. Hvorfor give befolkningen dette falske indtryk, som ikke svarer til virkeligheden!

Det smerter mig, at det skal være nødvendigt her i folketinget at forsvare den danske befolknings soleklare ret til at forlange, at dybtindgribende statsretlige beslutninger ikke foregribes, men at rigsdagen først skal give det sin billigelse.

Man siger, at der reelt ingen forskel er på behandlingen af sagen her og i Norge — i Norge hvor stortinget holdt både et lukket og et åbent møde til behandlingen af sagen! Man henviser til, at det ville have gjort et pinligt indtryk, hvis Danmark måtte have ventet nogle dage med svaret, indtil rigsdagen kunne være samlet, og jeg ser, at en embedsmand i udenrigsministeriet har fået til opgave i radioen at forklare befolkningen det samme. Skulle virkelig noget

menneske tro på, at det ville deklassere Danmark, at det meddeltes, at svaret måtte vente nogle få dage, for at de forfatningsmæssige organer kunne behandle det? De Forenede Stater våger selv nøje over, at kongressens rettigheder ikke trædes for nær. Jeg tror, det ville gavne Danmark, om man deltager i de internationale forhandlinger i nogenlunde oprejst stilling, og det ville gøre et godt indtryk herhjemme.

Det ærede medlem tillod sig at sige, at det radikale venstre i denne sag kom arm i arm med kommunisterne. Det er mig fuldkommen ligegyldigt, hvad kommunisterne siger om både folkestyre og Atlantpagt. Derimod tager jeg det som et udtryk for folkelig og politisk sundhed, at tusinder og atter tusinder af danske kvinder og mænd af alle partier spontant reagerede og gav udtryk for, at hvor forskellige meninger vi end kan have om de forskellige ting, så skal der værnes om — som det norske svar udtrykte det —, at det, der henhører under rigsdagen, afgøres af rigsdagen. Ellers bliver tingene flydende.

Jeg skal ikke følge det ærede medlem ind på en almindelig debat om Atlantpagten. Den er vedtaget og tiltrådt uopsigeligt for 20 år, og ingen indenfor de demokratiske partier tænker på at bryde en indgået overenskomst. Men jeg skal ganske åbent sige, at det radikale venstre beder til, at det ikke må blive det ærede medlem hr. Ole Bjørn Krafts fortolkninger, der bliver normgivende for, hvilke forpligtelser den påfører Danmark. Da vil de blive uden grænser. Og jeg føjer til, at jeg alvorligt henstiller til det ærede medlem ikke oftere at sammenblende Atlantpagten, De Forenede Nationer og Europarådet, som han gjorde her i går, så han sætter de mennesker og de nationer, der ikke er tilhængere af Atlantpagten, i en ringere klasse i det internationale arbejde for fredens bevarelse. Når det ærede medlem siger, at man ikke må tro, man kan give tilslutning til Europatanken, hvis man mener, at ens eget lands interesser ikke tjenes bedst gennem tilslutning til Atlantpagten, hvad må man så ikke tænke i Sverige om en sådan tale, det Sverige, som i hvert tilfælde i udenrigspolitisk henseende nok nyder lige så megen respekt i Vestens lande som Danmark. Og når det ærede medlem omtaler standsningen af aggressionen i Korea, så er det vist værd at erindre, at det er FN, der giver aktionen dets moralske autoritet, og at vi alle skal være lykkelige over, at det ikke er en militæralliance, der her agerer. Vi i det radikale